

การผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมเดี่ยวให้ได้ผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์สูงสุด

นายนลอน เกิดศรี¹ นายสมพงษ์ ทองช่วย¹ นางสุคนธ์ วงศ์ชนะ¹

บทคัดย่อ

การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสม จำนวน 3 พันธุ์ ได้แก่ กลุ่ม 081740 กลุ่ม 083640 และ กลุ่ม 083856 ผลิตโดยใช้อัตราส่วนระหว่างแคลว์ฟอแม่ 2:4 ระยะระหว่างแคลว์ 75 เซนติเมตร ระหว่างต้น 25 เซนติเมตร จำนวน 1 ต้นต่อหลุ่ม พบว่า มีความเหมาะสมต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ เนื่องจากปริมาณและองค์ประกอบตัวผู้เพียงพอต่อการติดเมล็ดบนฝักของแคลว์เมียได้อย่างดีเยี่ยม แต่ผลผลิตเมล็ดโดยเฉลี่ยต่อไร่ยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมของ ควรเพิ่มอัตราประชากรขึ้น โดยใช้ระยะระหว่างต้นให้แคบลงเพื่อให้ได้อัตราประชากรต้นแม่สูงขึ้น โดยใช้ระยะระหว่างต้น 20 เซนติเมตร หรือคิดเป็นอัตราประชากร 10,666 ต้นต่อไร่ ทั้งนี้เนื่องจาก สายพันธุ์แม่ทุกสายพันธุ์มีทรงพุ่มของต้นแคน จึงเป็นโอกาสที่จะเพื่อผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ให้สูงขึ้นได้

¹ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 9011 โทร. 0 7420 5895

คำนำ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา (ชื่อเดิม ศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา) ได้ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดหวานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยเริ่มจากการสร้างประชากรพื้นฐาน และการนำสายพันธุ์ผสมตัวเองซ้ำๆ มากๆ จากศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ และศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ เข้ามาสักดิบเป็นสายพันธุ์แท้ (คลอง และ สมพงษ์, 2544, 2545, 2546; คลอง, 2546) จากนั้นได้ทดลองพัฒนาลูกผสมและประเมินสมรรถนะการผสมของสายพันธุ์แท้ (คลอง และคณะ, 2550; คลอง และคณะ, 2551; Kerdsri, 2008) การทดสอบศักยภาพของลูกผสมเดี่ยวที่พัฒนาขึ้น (คลอง และ สมพงษ์, 2547; คลอง และคณะ, 2551) ซึ่งพบว่า ข้าวโพดลูกผสมเดี่ยวจำนวน 3 ลูกผสม ที่เกิดจากสายพันธุ์แท้ จำนวน 5 สายพันธุ์ ได้แก่ CLei0817 CLei0836 CLei0838 CLei0840 และ CLei0856 ให้ผลผลิตสูงและคุณภาพบริโภคดีใกล้เคียงและสูงกว่าพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมที่เป็นการค้าของภาคเอกชนบางพันธุ์ โดยให้ผลผลิตฝักสดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1,800-2,600 กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่พันธุ์ของภาคเอกชนให้ผลผลิตอยู่ระหว่าง 1,700-2,100 กิโลกรัมต่อไร่

ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมมีข้อพิจารณาในการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด (ราชนทร์, 2539) ดังนี้

1. เป็นแปลงที่ห่างไกลจากการผลิตข้าวโพดพันธุ์อื่น จากการศึกษาพบว่า กความห่างระหว่างแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์กับข้าวโพดพันธุ์อื่น จะประปาจากลดลงในระยะห่างน้อย 200 เมตร (Zuber and Darrah, 1987) ระยะทางนี้อาจลดลงได้ถ้ามีการทำแนวป้องกัน (boarder row) ด้วยสายพันธุ์ตัวผู้ขนาดกว้าง 5 เมตร

2. เมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือจัดการเรื่องระยะทางของ isolation ได้ กำหนดให้มีการปลูกเหลื่อมเวลาของแต่ละพันธุ์อย่างน้อย 3 สัปดาห์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุการออกดอกตัวผู้และการออกใบหนอกของพันธุ์ที่ใช้ปลูกทำเมล็ดพันธุ์และพันธุ์อื่น

3. ในการณ์ที่เป็นการผลิตข้าวโพดลูกผสมจะต้องกำหนดวันปลูกต้นตัวผู้และต้นที่ใช้เป็นแม่พันธุ์ให้ออกดอกในเวลาเดียวกัน

4. 在การผลิตข้าวโพดลูกผสม กำหนดให้สัดส่วนของแคร์ตัวผู้ต่อแคร์ตัวเมีย เป็นอัตรา 2:4, 1:3 หรือ 1:4 ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการ โปรดีละองเกษตรต้องดูแลตัวผู้

5. มีการตัดซ่อนตัวผู้ (detassel) ของต้นตัวเมียที่ใช้เป็นพันธุ์แม่อย่างระดับ หมวดจด ก่อนที่ดอกตัวผู้ของต้นแม่จะบานและ โปรดีละองเกษตร

เมื่อสายพันธุ์แม่ได้รับการผสมจากเกษตรตัวผู้ของสายพันธุ์พ่อแล้ว ฝักและเมล็ดจะพัฒนาจนแก่เต็มที่ โดยปกติการเก็บเกี่ยวเมล็ดข้าวโพดเพื่อทำพันธุ์จะเริ่มได้ตั้งแต่เมื่อถึงระยะที่ข้าวโพดแก่ทางสรีระ ขึ้นเป็นระยะที่เมล็ดมีการสะสมน้ำหนักแห้งสูงสุด ในขณะนี้เมล็ดข้าวโพด

มีความชี้นระหว่าง 30-35% บินอยู่กับพันธุ์และสภาพแวดล้อม (Knittle and Burris, 1976) ในการกำหนดช่วงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตเมล็ดพันธุ์มักจะคำนึงถึง

1. ความชื้นของเมล็ด
2. การเกิด black layer (Daynard 1969)
3. การเกิด milk line ที่เมล็ด (Afuakwa and Crookston, 1988)

การเก็บเกี่ยวในระยะที่ข้าวโพดอายุไม่ถึงเกณฑ์ของความแก่ จะทำให้ความแข็งแรง (vigor) ของเมล็ดลดลง ในขณะเดียวกัน การเก็บเกี่ยวในระยะที่เกินจากระยะที่เหมาะสมจะเกิดความเสียหายต่อการเข้าทำลายของเชื้อรา และแมลงกับเมล็ดบนฝัก

เมื่อข้าวโพดมีอายุพร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ กระบวนการและขั้นตอนต่อไปที่จะต้องปฏิบัติคือ การอบผักหรือตากแห้ง (drying) การกะเทาะเมล็ด (shelling) การทำความสะอาด (cleaning) การคัดขนาด (grading) การคลุกเมล็ด (treating) และการบรรจุถุง (bagging)

ในการทำให้เมล็ดพันธุ์แห้งอาจทำได้ด้วยการผึ่งแดดให้แห้ง หรือด้วยการใช้เครื่องอบ (dryer) การใช้เครื่องอบจะต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ ให้สามารถรักษาความมีชีวิตและความแข็งแรงของเมล็ดให้มากที่สุด มีรายงานว่าอุณหภูมิกlein 45 องศาเซลเซียส จะมีผลต่อการมีชีวิตของเมล็ด (Navratil and Burris, 1984; Craig, 1977) ในขณะที่ความชื้นของเมล็ดสูงควรใช้อุณหภูมิเริ่มต้นในช่วง 35-40 องศาเซลเซียส (Navratil และ Burris, 1984) เมื่อความชื้นของเมล็ดลดลงถึง 20% สามารถเพิ่มความร้อนในการอบแห้งได้ถึง 46 องศาเซลเซียส ความชื้นของเมล็ดที่เหมาะสมสำหรับการกะเทาะเมล็ดอยู่ในช่วงระหว่าง 14-16% การกะเทาะเมล็ดข้าวโพดเพื่อทำเมล็ดพันธุ์ อาจใช้แรงงานแกะ หรือใช้เครื่องกะเทาะ (corn sheller) ที่ออกแบบให้รองการเดินเครื่องต่อ ทั้งนี้เพื่อรักษาคุณภาพทางกายภาพของเมล็ดพันธุ์ไม่ให้แตกร้าวหรือหัก เมล็ดข้าวโพดหลังกะเทาะจะมีเศษซากของซัง เปลือกหุ้มฝัก ไห่ม และส่วนของเมล็ดแตกร่วมทั้งตัวแมลงหรือชิ้นส่วนอื่น ๆ ปะปนมา จึงจำเป็นต้องมีการทำความสะอาดเมล็ดเสียก่อน ด้วยการพ่นเมล็ดเข้าใน air screen หรือ scalperator ที่มีตะแกรงขนาดต่าง ๆ เพื่อแยกเศษซากออกจากเมล็ดจากนั้นจึงทำการคัดขนาดเมล็ดเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อให้เมล็ดมีขนาดสม่ำเสมอ (uniform) ทั้งความกว้าง ความยาวและความหนา ในการคัดขนาดเมล็ดทำให้โดยผ่านเมล็ดเข้าเครื่องคัดที่มีตะแกรงขนาดต่าง ๆ ทำให้สามารถแยกเมล็ดได้เป็นขนาดต่าง ๆ นอกจากนี้ในการคัดขนาดเมล็ดอาจใช้เครื่องแยกน้ำหนัก (gravitation separator) ในการแยกขนาดของเมล็ดได้ด้วย การคลุกเมล็ดด้วยสารเคมีประเภทสารกันรา (fungicide) และสารป้องกันกำจัดแมลง (insecticide) จะมีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้เก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้ได้นานในถุงบรรจุเมล็ด รวมทั้งป้องกันการระบาดทำลายของเชื้อราและแมลงในช่วงของการออกของเมล็ดในแปลงปลูกอีกด้วย (ราชานทร์, 2539) สารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ captan [bis-N-((trichloromethyl) thio)-4 cyclohexene-1, 2-

dicarboximide] ในอัตราประมาณ 0.6 กรัมของสารออกฤทธิ์ต่อ กิโลกรัมของเมล็ด (600 ppm) การบรรจุถุงเป็นการนำเมล็ดหลังการคลุกสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราและแมลงลงถุง ขนาดของถุงบรรจุและน้ำหนักของเมล็ดขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด ส่วนใหญ่จะใช้ขนาด 5 กิโลกรัม เมล็ดต่อถุง การปฏิบัติเพื่อเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดให้คงสภาพความมีชีวิตและความแข็งแรง ควรพิจารณาความยาวนานของการเก็บรักษา ถ้าต้องการเก็บเกินกว่า 1 ปี จะต้องลดความชื้นของเมล็ดพันธุ์ให้ต่ำกว่า 14 องศาเซลเซียส ควรเก็บรักษาอุณหภูมิต่ำกว่า 10 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในช่วง 45-55 เปอร์เซ็นต์ (ราชบุรี, 2539)

วิธีดำเนินการและอุปกรณ์

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมดีเด่น ฉลุย 081740 และ ฉลุย 083640

นำสายพันธุ์แท้ข้าวโพดหวาน CLei0817 CLei0836 และ CLei0840 ในแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ที่แยกห่างจากแปลงปลูกข้าวโพดอื่นๆ โดยปลูกแยกออกเป็นบล็อกในแต่ละสายพันธุ์แท้ขนาดบล็อกประมาณ 0.5 ไร่ ในแต่ละบล็อกปลูกสายพันธุ์แท้ข้าวโพดหวานดังกล่าวข้างต้นจำนวน 4 แฉก เพื่อใช้เป็นแควตัวเมีย (สายพันธุ์แม่) และปลูกสัดส่วนกับแควของตัวผู้ (สายพันธุ์พ่อ) ซึ่งใช้สายพันธุ์แท้ CLei0840 จำนวน 1 แฉก โดยปลูกแควของตัวผู้และตัวเมียในวันเดียวกันจากนั้น ต่อมาอีก 2 วันทำการปลูกสายพันธุ์แท้ CLei0840 ในแควของตัวผู้อีกครั้งหนึ่ง โดยปลูกข้างร่องของแควตัวผู้ เพื่อเพิ่มระยะเวลาการโปรดักชันของเกสรให้นานขึ้น ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ บนระดับดิน ยกร่องให้มีระยะระหว่างร่อง 75 เซนติเมตร ปลูกเมล็ดพันธุ์บนสันร่องโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดข้าวโพดด้วยมือ ระยะห่างระหว่างต้น 25 เซนติเมตร จำนวน 1 ต้นต่อหulum พ่นสารเคมีกำจัดวัชพืชอะลาคลอร์ อัตรา 250 กรัมสารออกฤทธิ์ต่อไร่ หลังปลูกจะมีความชื้น เมื่อข้าวโพดอายุ 25 วัน ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าโดยใช้ปุ๋ย ญี่รี่ (46% N) อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ และเมื่อข้าวโพดอายุ 45 วัน ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าอีกครั้ง โดยใช้ปุ๋ยเรียบอัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ ให้น้ำชลประทานทุก 7 วัน ยกเว้น หากมีฝนตกในปริมาณที่เพียงพอจะเลื่อนกำหนดการให้น้ำออกไป ไม่ใช้สารฆ่าแมลง และสารป้องกันกำจัดโรคพืชทุกชนิด เมื่อใกล้ถึงระยะเวลาการออกดอกตัวผู้ของแควที่ใช้เป็นแควตัวเมีย ให้คัดซัดดอกตัวผู้ออกให้หมดก่อนที่เกสรตัวผู้จะบาน ปล่อยให้ได้รับลงทะเบียนเกสรตัวผู้จากแควของสายพันธุ์แท้ CLei0840 เท่านั้น ทำการเก็บเกี่ยวฝักแห้งภายหลังที่แควตัวเมียออกไห่มากถึง 40-45 วัน ลดความชื้นของเมล็ดพันธุ์บนฝักลงให้เหลือประมาณ 11 เปอร์เซ็นต์ จากนั้น kontakte เมล็ดด้วยเครื่อง kontakte เมล็ดความเร็วอบต่อ ทำความสะอาดเมล็ดด้วยแรงลม คัดขนาดเมล็ดด้วยเครื่องคัดขนาดเมล็ดพันธุ์ ไม่คลุกสารป้องกันโรคและแมลง แล้วบรรจุถุงเก็บในห้องเย็นอุณหภูมิไม่เกิน 16 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์ไม่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์

2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยว ฉบับ083856

ทำการปฏิบัติโดยรักษาช่วงเดียวกันกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยว ฉบับ081740 และ ฉบับ083640 แต่ใช้สายพันธุ์แท้ CLei0838 เป็นแครตัวเมีย และใช้สายพันธุ์แท้ CLei0856 เป็นแครตัวผู้ แต่ปลูกในแปลงแยกห่างจากแปลงปลูกข้าวโพดชนิดอื่นๆ

ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินการ

พฤษภาคม 2553 ถึง กันยายน 2553

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

ผลการทดลองและวิจารณ์

จากการผลิตเมล็ดพันธุ์โดยใช้อัตราส่วนระหว่างแครต่อแม่ 2:4 ภายหลังการลดความชื้นของเมล็ดพันธุ์ให้เหลือ 11 เปอร์เซ็นต์ กะเทาะเมล็ด และคัดเมล็ดเสียทิ้งแล้ว ได้ผลดังนี้

ลูกผสมฉบับ081740 มีน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 9 กรัม และได้ปริมาณเมล็ดพันธุ์ลูกผสม 18 กิโลกรัม คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 126 กิโลกรัมต่อไร่ มีเปอร์เซ็นต์ความงอก เท่ากับ 98.5 เปอร์เซ็นต์

ลูกผสมฉบับ083640 มีน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 11 กรัม และได้ปริมาณเมล็ดพันธุ์ลูกผสม 21 กิโลกรัม คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 132 กิโลกรัมต่อไร่ มีเปอร์เซ็นต์ความงอก เท่ากับ 99.0 เปอร์เซ็นต์

ลูกผสมฉบับ083856 มีน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 14 กรัม และได้ปริมาณเมล็ดพันธุ์ลูกผสม 22 กิโลกรัม คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 130 กิโลกรัมต่อไร่ มีเปอร์เซ็นต์ความงอก เท่ากับ 98.0 เปอร์เซ็นต์

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสม จำนวน 3 พันธุ์ ได้แก่ ฉบับ081740 ฉบับ083640 และ ฉบับ083856 ผลิตโดยใช้อัตราส่วนระหว่างแครต่อแม่ 2:4 มีความเหมาะสมต่อการผลิตเมล็ดพันธุ์เนื่องจากปริมาณละอองเกสรตัวผู้เพียงพอต่อการติดเมล็ดบนฝักของแครตัวเมีย ได้อย่างดีเยี่ยม แต่ผลผลิตเมล็ด โดยเฉลี่ยต่อไร่ยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมของภาคเอกชน ตัวอย่างเช่น ภาคใต้ 2 ประภาก คือ ประภาระ ฝักของสายพันธุ์แท้ที่ใช้เป็นแม่พันธุ์มีขนาดเล็กกว่าสายพันธุ์แท้ของภาคเอกชน ประภารที่สอง การปลูกสายพันธุ์ฟ่อแม่โดยใช้ระยะห่างแครต 75 เซนติเมตร ระยะห่างต้น 25 เซนติเมตร จำนวน 1 ต้นต่อหกม หรือคิดเป็นอัตราประชากร 8,533 ต้นต่อไร่ ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำ ควรจะใช้ระยะห่างต้นให้แนบลงเพื่อให้ได้อัตราประชากรต้นแม่

สูงขึ้น โดยใช้ระยะห่างต้น 20 เซนติเมตร หรือคิดเป็นอัตราประชากร 10,666 ต้นต่อไร่ ทั้งนี้เนื่องจาก สายพันธุ์แม่ทุกสายพันธุ์มีทรงพุ่มของต้นแคน จึงเป็นโอกาสที่จะเพื่อผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ให้สูงขึ้นได้

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

เมล็ดพันธุ์ลูกผสมที่ผลิตได้นี้ ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. เก็บไว้เพื่อการทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรพื้นที่ภาคใต้ ในงานวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดหวานในระบบเกษตรที่มีข้าวเป็นพืชหลักของภาคใต้ตอนล่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในปีงบประมาณ 2554 จำนวนลูกผสมละ 6 กิโลกรัม

2. ข้าวโพดหวานลูกผสม nlung083640 และ nlung081740 ได้ถูกนำไปทดสอบพันธุ์ร่วมกับภาครัฐและเอกชน ซึ่งดำเนินการทดสอบพันธุ์โดยศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ดำเนินการในแปลงทดสอบพันธุ์ทั้งของกรมวิชาการเกษตร บริษัทเอกชน และมหาวิทยาลัยต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น 12 สถานที่ ทุกภาคของประเทศไทย ปริมาณพันธุ์ละ 2 กิโลกรัม

3. ข้าวโพดหวานลูกผสมที่ผลิตได้ทั้ง 3 พันธุ์ ได้ถูกนำไปปลูกเพื่อสาธิตพันธุ์ที่จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “อนาคตข้าวโพดฝักสดไทย....สู่การเพิ่มคุณภาพและมูลค่าผลผลิตอย่างยั่งยืน” ในระหว่างวันที่ 15-17 กุมภาพันธ์ 2554 ซึ่งจัดโดยสมาคมปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชแห่งประเทศไทย สถาบันอินทรีย์จันทรสถิตย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 ปริมาณพันธุ์ละ 0.5 กิโลกรัม

4. ข้าวโพดหวานลูกผสม nlung081740 และ nlung083856 ได้ถูกนำไปผลิตฝักสดขายในโครงการฟาร์มตัวอย่างในพระราชดำริคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา พันธุ์ละ 2 กิโลกรัม และโครงการฟาร์มตัวอย่างในพระราชดำริบ้านลุตง จังหวัดปัตตานี พันธุ์ละ 1 กิโลกรัม

5. ข้าวโพดหวานลูกผสมที่ผลิตได้ทั้ง 3 พันธุ์ ได้ถูกเตรียมไว้เพื่อปลูกในไร่นาเกษตรกรที่อยู่ในโครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรจังหวัดสงขลา ในตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา พันธุ์ละ 5 กิโลกรัม

เอกสารอ้างอิง

- ฉลอง เกิดศรี และ สมพงษ์ ทองช่วย. 2544. การสร้างประชากรข้าวโพดหวานพิเศษเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมใหม่, น. 37 - 38. ใน คณะทำงานวิชาการศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ผู้ร่วบรวม. บทคัดย่อผลงานวิจัยประจำปี 2544 ข้าวโพดฝักสด. ศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ชัยนาท.
- ฉลอง เกิดศรี และ สมพงษ์ ทองช่วย. 2545. การสร้างประชากรข้าวโพดหวานพิเศษเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมใหม่, น. 49 - 50. ใน คณะทำงานวิชาการศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ผู้ร่วบรวม. ผลการปฏิบัติงานวิจัยตามรายกิจกรรม กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2545 ข้าวโพดฝักสด. ศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ชัยนาท.
- ฉลอง เกิดศรี และ สมพงษ์ ทองช่วย. 2546. การสร้างประชากรข้าวโพดหวานพิเศษเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมใหม่, น. 39 - 40. ใน คณะทำงานวิชาการศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ผู้ร่วบรวม. ผลการปฏิบัติงานวิจัยตามรายกิจกรรม กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2546 ข้าวโพดฝักสด. ศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ชัยนาท.
- ฉลอง เกิดศรี และ สมพงษ์ ทองช่วย. 2547. การเปรียบเทียบมาตรฐานข้าวโพดหวานที่ควบคุมด้วยยืนชั่งค่าน-2, น .80-85. ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการวิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่าง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 19-21 พฤษภาคม 2547 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์, อุบลฯ
- ฉลอง เกิดศรี. 2546. ความก้าวหน้าในการปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดหวานของศูนย์วิจัยพืชไตรชงขลา, น. 25 - 30. ใน สมาคมปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์แห่งประเทศไทย และ ศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ผู้ร่วบรวม. การสัมมนาวิชาการ เรื่อง ทิศทางการพัฒนาข้าวโพดหวานระหว่างภาครัฐและเอกชน. 5-6 สิงหาคม 2546 ณ ศูนย์วิจัยพืชไตรชัยนาท, ชัยนาท.
- ฉลอง เกิดศรี สมพงษ์ ทองช่วย สมรรถ จันทะ โภ สายุทธ ช่วงพิมพ์ และ พวงพก้า เกียรติขวัญบุตร. 2550. การพัฒนาพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวในภาคใต้, น. 31 - 32. ใน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8, ผู้ร่วบรวม. ผลงาน 15 ปี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 จังหวัดสงขลา. ชานเมืองการพิมพ์, สงขลา.
- ฉลอง เกิดศรี วิไลวรรณ พรหมคำ จรัสศรี วงศ์กำแหง สมรรถ จันทะ โภ สายุทธ ช่วงพิมพ์ และพวงพก้า เกียรติขวัญบุตร. 2551. การปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดหวานพิเศษ ลูกผสมเดี่ยวจากข้าวโพดหวานประชากรใหม่ 2 ประชากร, น. 277-312. ใน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 (ผู้ร่วบรวม) ผลงานวิจัยนำเสนอไปใช้ประโยชน์ ประจำปี 2551. 15-16 กุมภาพันธ์ 2551 ณ โรงแรมทวินโลตัส, นครศรีธรรมราช.

- ราชนัท ศิริพร. 2539. ข้าวโพด. บริษัทค่านสุทธิการพิมพ์ จำกัด, กรุงเทพฯ. 274 น.
- Afuakwa, J.J., and R.K. Crookston. 1988. Using the Kernel Milk Line to Visually Monitor Grain Maturity in Maize. *Crop Sci.* 24 L 687-691.
- Craig, W.F. 1977. Production of Hybrid Corn Seed. In. G.F. Sprague (ed.) *Seed Biology*, Vol.3. Academic Press, New York
- Daynard, T.B. 1969. The Black-Layer-its Relationship to Grain Filling and Yield. P 49-54, In. Proc. 24th Annu. Corn Sorghum Res. Conf. ASTA. Washington, D.C.
- Kerdsri, C., S. Chaongpimp, P. Keatikuonbuti and P. Grudloyma. 2008. Evaluation of Combining Ability of sweet corn inbred lines developed from 2 sweet corn populations. Poster Session. 23 Oct 2008. Markassar, Indonesia.
- Knittle, K.H. and J.S. Burris, 1976. Effect of Kernel Maturation on Subsequent Seedling Vigor in Maize. *Crop Sci.* 16 : 851-855
- Navratil, R.J. and J.S. Burris. 1984. The effect of drying temperature on Corn Seed Quality. *Can. J. Plant Sci.* 64 : 487-496
- Zuber, M.S. and L.L. Darrah. 1987. Breeding, Genetics and Seed Corn Production. In *Corn : Chemistry and Technology*. P 31-51.